

Programsensorrappport, bachelorprogrammet, Institutt for Administrasjon og organisasjonsvitenskap, Universitetet i Bergen, 2021

Jarle Trondal, Programsensor

Innledning

Rapporten dekker bachelorprogrammet ved Institutt for Administrasjon og Organisasjonsvitenskap, 2021. Samtlige emner inngår i evalueringen selv om rapporten diskuterer enkeltemner spesifikt, og særlig 100 og 200-nivået. Fokus settes er på programsammenheng og progresjon gjennom programmet, samt med særlig fokus på reformerfaringer på de ulike nivåene. Rapporten diskuterer også ønsker og muligheter fremover, blant annet knyttet til endring i stab som følge av overgang av ansatte fra «Sampol». Rapporten bygger på et zoommøte med instituttledelsen, det vil si instituttleder og undervisningsleder, samt kursansvarlige på emnenivå og representanter for studentene. Rapporten bygger endelig på et fysisk møte med instituttet 24. juni. Det understrekes at programsensuren ikke er en pandemievaluering og derfor ikke trekker inn erfaringer med zoom som undervisningsverktøy i 2020-21-perioden. Programsensorene (Trondal/Vabo) har samarbeidet i arbeidet med programsensuren og foretatt en arbeidsdeling mellom 100-200-nivået (Trondal) og 300-nivået (Vabo).

Hensyn som legges til grunn

- 1) For revisjonsarbeidet legges det til grunn at det ble et opphold i revisjonsarbeidet i 2020 på grunn av Koronakrisen, og at denne rapporten derfor trekker linjer fra 2019-evalueringen til 2021. I 2019 ønsket instituttet innspill på reform av bachelorprogrammet, med særlig vekt på endringer på 100 og 200-nivåene.

Instituttets fokus har vært på forskningen som læringsarena, og hatt mindre praksisorientering. Instituttet ønsker å beholde forskningsfokuset, men ønsker justeringer slik at utdanningskvaliteten bedres. Denne programsensuren henter erfaringer fra 2020-21 hvor reformer fra 2019 har blitt gjennomført og hvor flere emner har blitt kjørt en til to ganger i ny form.

- 2) Rapporten legger til grunn et ønske om samordning mellom emner, progressivt mellom 100, 200 og 300-nivåene. I tillegg diskuteres forholdet mellom bolkundervisning vs. parallellundervisning gjennom semesteret, samt forholdet mellom obligatoriske emner og valgemner.
- 3) Metodeundervisning: Instituttet har styrket metodeundervisningen. Denne ambisjonen lå til grunn for 2019-rapporten, og erfaringer trekkes frem i denne rapporten. Et sentralt spørsmål har vært hvordan metodeundervisningen best organiseres. Dette er imidlertid ikke hovedfokus i denne gjennomgangen.
- 4) Skalering av emnene: Instituttet har innført en overgang fra 15 ECTS til 10 ECTS på emnenivå, samt endret undervisningsbelastning og bacheloroppgavens omfang.

Det foreligger ikke noe formelt målsetningsdokument som diskusjonen holdes opp imot.

Dette er derfor ingen evalueringsrapport i formell forstand.

Oppsummering av revisjonsrapporten fra 2019

Oppsummert noterte programsensoren seg følgende utfordringer for bachelorprogrammet etter revisjonsarbeidet i 2019:

- Det var behov for økt indre faglig sammenheng i programmet, herunder å etablere faste rutiner og fora for faglig koordinering på programnivå. Dette omfattet både

samordning mellom den statsvitenskapelige og den organisasjonsfaglige delen av programmet, samt med hensyn til faglig overlapp mellom enkeltemner.

- Det var behov for å rette tiltak mot frafall av studenter, blant annet gjennom å øke kullfølelse og deltakelse i kurs og seminarer.
- Programsensor noterte at instituttet burde foreta en samlet diskusjon av evalueringsformene på programnivå.
- Metodeundervisningen stod foran et valg mellom en «integrert» (metode integrert i emnene) og «spesialisert» løsning (eget metodeemne).
- Med hensyn til skalering av kurs, noterte programsensor at de ulike reformtiltakene burde sees i sammenheng, og at hensynet til reell reduksjon burde diskuteres opp mot hensynet for samlet økning av studentenes læringsutbytte på programnivå.

Revisjonsrapport 2021

Dette er en gjennomgang av de viktigste grepene som er gjort siden 2019.

100 nivået:

- Profilen på bachelorprogrammet som helhet etableres særlig av to kurs: AORG100 og AORG101. Hovedinntrykket er at begge kursene er godt organiserte og gir god progresjon. Inngangen til AORG100 er hva er statsvitenskap samt hva er dette faget inneholder på dette instituttet. Programsensor noterer at kurset ser ut til å fungere etter hensikten og ikke bør justeres vesentlig. AORG100 er allerede tematisk bred, og kursets innhold er i noen grad preget av forelesere som har hatt det over tid. Emneansvarlig rapporterer at noen grunnpilarer bør være med videre – eks. Organisasjonsteori som bærebjelke, fokus på offentlig styring, forvaltning og politikk,

men også at enkelte temaer kan justeres/skiftes ut over tid. Det blir også trukket frem at nye ansatte kan inviteres inn på oppstarts-dagen for å vise både bredden i kurset og bredden i staben/instituttet.

- Programsensor noterer at ny-rekruttering på instituttet kan øke behovet for å diskutere hva den «Bergenske» skolen i statsvitenskapen er og bør være fremover. Programsensor trekker frem Olsens utfordring og fokuset på offentlige institusjoner og offentlig politikk – og organized democracy. Egenarten ved instituttet blir på en god måte reflektert i dette kurset. Kurset fungerer bra som et innføringsemne, men kan evt. inneholde enda mer om statsvitenskapen? Det er likevel viktig at dette kurset gir de sentrale byggeklossene i faget og ikke tar inn for avanserte tematikker rundt nye styringsideer og -reformer.
- I forlengelse av dette trekkes også historisk orientert statsvitenskap frem som viktig. Dette er et perspektiv som er under press i faget generelt på grunn av utfordringer av «moderne» perspektiver (eksempelvis adferdsvitenskap, eksperimentelle modeller). Kurset bør ha fokus på varige komponenter i faget – slik som offentlig styring, politikk og forvaltning, og kun supplere med ulike policy-områder.
- 100-nivået trekkes frem som en møteplass for staben og studentene for å diskutere veien videre på instituttet som helhet: Programsensor noterer at instituttet kan benytte diskusjon av oppgangen mellom AORG100 og AORG101 for å debattere instituttets faglige profil som helhet og bachelorprogrammet mer spesifikt.
- På samme måte som på 200-nivået (se nedenfor) er det uklart for enkelte i staben hvorfor enkelte kurs på 100-nivået er obligatoriske og andre valgemner. Programsensor trekker frem at instituttet kan diskutere nærmere hva som oppfattes

som en faglig kjerne på 100-nivå og hva som oppfattes som mindre sentrale emner i porteføljen.

- Staben trekker også frem at det er behov for å se alle emnene i sammenheng på 100-nivået. Det trekkes frem at man må sikre at ulike kurs ikke bare er koordinerte, men at de også har tilstrekkelig *unike* bidrag hver for seg.
- AORG104 «Politisk teori» nevnes som et vanskelig fag. Staben rapporterer at studentene opplever emnet som abstrakt. Programsensor reiser spørsmål om kurset eventuelt kan aktualiseres, for eksempel gjennom diskusjon av aktuelle problemstillinger slik AORG100 gjør.
- Det ble også trukket frem gjenbruk av kurs på tvers av institutter. Enkelte i staben reagerer mot dette fordi dette gjør den faglige relevansen for kursene som helhet utfordrende for enkelte studenter.
- Språkvalget på 100-nivå ble diskutert: Instituttet trekker frem at det er ønskelig at 100-kurs bør gjennomføres på norsk.

Særlige kommentarer knyttet til AORG 100 og AORG101

AORG100 (obligatorisk emne): Dette er det mest omfattende kurset i bachelorprogrammet (20 ECTS). Kurset gir god innføring i sentrale byggeklosser i faget og i bachelorprogrammet og fungerer godt. Omfanget er stort og en justering kunne være, slik det ble trukket frem på møtet med staben, å bryte opp kurset i moduler. Kurset trekker opp noen gjennomgående temaer som bør følges opp i de øvrige programmene i bachelorprogrammet:

Institusjonskunnskap, forvaltning og styring, organisering og beslutningsprosesser. Fokus er og bør være på grunnleggende organsasjonskunnskap og -tenkning, og i mindre grad på

organisasjonsanalyse, dvs. å tenke i sammenhenger mellom f.eks. organisasjonsforhold og policyimplikasjoner.

Kurset har et stort innledende oppstartsseminar med egen fagdag når studentene ankommer. Kurset har eksterne gjester og gir oversikt over faget. Ideen er å gi en pangstart med sosialisering av studenter og gi en faglig oversikt. Staben rapporterer at dette har fungert veldig bra over tid. Det er et stort kurs, med mange forelesninger og obligatoriske seminarer. Ideen er også å forberede studentene til kommende kurs i bachelorprogrammet. Slik sett er ideen at AORG100 skal gi faglige smakebiter som utdypes i andre kurs. Da blir naturlig nok dette kurset tematisk bredt som dekker mange emner. Kurset omfatter organisasjonsteori og institusjonskunnskap, forvaltningspolitikk, beslutningsteori, EU, kommuner, osv. Inndelingen av statsvitenskapen – og hvilke sub-elementer faget rommer – diskuteres. AORG100 har en mer eklektisk/åpen tilnærming til statsvitenskapen enn de etablerte «bolkene» på Blindern, hvilket er bra. Likevel kan tematisk bredde og stort pensum gjøre at sammenhengen i kurset kan være en utfordring. I tillegg har AORG100 et seminar i akademisk skriving og en ekskursjon. Dette er populært blant studentene, men ressurskrevende for instituttet. Hovedutfordring for kurset: Mange temaer samt å aktivisere og engasjere studentene i forelesningene. Dette har særlig vært en utfordring på grunn av digitale forelesninger under pandemien (men seminarene veier litt opp for det).

AORG101 (obligatorisk emne): Dette kurset er orientert mot organisasjonsteori og institusjonsanalyse, men det har blitt gjort bredere over tid ved blant annet å inkludere nettverksteori og noen andre elementer fra høsten 2020. Kurset har klar progresjon i forhold til AORG100 og fungerer slik sett meget bra. Organisasjonsteori trekkes frem som det

sentrale verktøyet til bruk i politisk analyse. Kurset diskuterer forskjell og likheter mellom organisasjoner i offentlig, privat og frivillig sektor, organisasjon som struktur og kultur, ulike perspektiver i organisasjonslitteraturen, nyere reformer, makt og konflikt, samt organisasjonsadferd. Kurset anvender perspektivene fra Christensen et al.-boken, men suppleres med andre perspektiver som ikke inngår i boken – for eksempel nettverk og meta-organisjoner. Over tid har pensum blitt endret tilsvarende. Kurset fokuserer også på å videreføre noen elementer fra AORG100 hvilket gir god progresjon. En utfordring har vært å få kurset mer statsvitenskapelig orientert. Staben rapporterer at kurset har tilstrekkelig med undervisningspersonell, men det er enkelte koordineringsutfordringer mellom foreleserne. En utfordring som trekkes frem er samarbeidet mellom foreleser og seminarleder for å unngå innholdsmessig overlapp mellom forelesningene og seminarene. Kurset har også vektlagt akademisk skriving og rollen som student (ikke elev). En annen utfordring som trekkes frem er at metodekurset kommer *etter* dette kurset, og da blir utfordringen motsatt av på 200-nivået (eks. diskusjon av variabler). Det er vanskelig for foreleser å anvende metode-språk (uavhengig og avhengig variabel, etc.). En løsning er at kurset ikke fokuserer på orgisasjonsanalyse (dvs. sammenhenger) men primært fokuserer på å etablere byggeklossene i faget. Organisasjonsanalyse bør komme på 200-nivå. Kurset trekker også inn praktikere i kurset, og programsensor noterer at dette er et meget viktig tiltak for å etablere forståelse blant studentene. Det kan bidra til nødvendig konkretisering av abstrakte begreper.

AORG103 (valgfritt emne): Dette organiseres gjennom en blanding av forelesinger, seminar og en kursoppgave midt i kurset. Kurset har også besøk av praktikere. Staben trekker frem at

kurset bør øke samordning med AORG100 for å sikre progresjon. Et tiltak kan være faste koordinasjonsmøter i løpet av semesteret.

Generelle synspunkter: Staben trekker frem viktigheten med seminarer, men understreker at man må ivareta koordinering mellom seminar og forelesninger. Det trekkes også frem viktigheten av progresjon mellom 100, 101 og 102-nivået, både med hensyn til pensum og arbeidskrav (se kommentarer på 200-nivået nedenfor mht. standardisering av arbeidskrav). Staben trekker også frem et eventuelt behov for å ha mer innføring i statsvitenskap på 100-nivået. Programsensor utfordrer instituttet til å diskutere hvilken type statsvitenskap som ønskes å presenteres. Er det en bestemt «Adm-org»-versjon som kan fremheves? Som notert andre steder i rapporten, vil økt stab ved instituttet aktualisere denne problemstillingen.

200-nivået

Hovedgrepene for bachelorreformen våren 2019 var:

- Nedskalering av alle 200-emner fra 15 til 10 studiepoeng for å øke fleksibiliteten og bredden i utdanningsprogrammet.
- Oppretting av tre nye og valgfrie emnetilbud i tillegg til obligatorisk bacheloroppgave og obligatorisk emne i organisasjonsteori.
- De nye 200-emnene er satt opp på våren for å styrke kvalitet, øke gjennomstrømming, samt å redusere studentfracfallet. De tematiske og valgfrie emnene på 200-nivå er: AORG212 «Klima, kriser og samfunnstryggleik. Handtering av uregjerlege samfunnsutfordringar» (10 studiepoeng), AORG213 «Helse – og velferdspolitik – Makt og innverknad» (10 studiepoeng), og AORG214

«Kunnskapens institusjonar, ekspertise og politikk» (10 studiepoeng). Obligatoriske og teoretiske emner på 200-nivå: AORG215 «Organisasjons- og institusjonsanalyse for offentlig sektor» (10 studiepoeng), og AORG251 «Bacheloroppgave i administrasjon og organisasjonsvitenskap» (10 studiepoeng).

- Studentene skal ha de to obligatoriske teoretiske emnene (AORG215 og AORG251), i tillegg til å velge *et* av de tematiske emnene (AORG212, AORG213, eller AORG214). Semesteret er strukturert på følgende måte: De tematiske emnene (AORG212, AORG213, AORG214) kjøres som bolkundervisning med påfølgende hjemmeeksamen. AORG215 starter i januar og kjøres gjennom hele semesteret og avsluttes med hjemmeeksamen. AORG251 kjører undervisning kontinuerlig gjennom semesteret med påfølgende innlevering av bacheloroppgaven. De tematiske emnene fokuserer aktuelle temaer og samfunnsutfordringer. Dette aktualiserer undervisningen og øker samordningen mellom undervisning og forskning. Det har også blitt etablert en samordningsarena mellom emne-ansvarlige for å sikre at undervisningen er godt organisert (bolkundervisning), og at substansemnene bidrar til å støtte opp under bacheloroppgaveemnet.
- I alle emnene er ideen at studentene starter med forelesninger i et obligatorisk emne samt introduksjon til bacheloroppgaven. Deretter kjøres undervisning i valg-emnene i en intensiv bolk i midten av semesteret, før obligatoriske emner og undervisnings/veiledning i bacheloroppgaven restarter. Målet har vært koordinering av emnene på bachelorprogrammets siste semester slik at studentene blir best mulig rustet til både å velge tema og skrive bacheloroppgaven. Instituttets ledelse rapporterer at de emne-ansvarlige er fornøyde med gjennomføringen våren 2020 som både med

hensyn til organiseringen av og potensialet i de nye emnene, og ikke minst i forhold til tilstrømming av studenter, men at det er visse utfordringer (se nedenfor).

- Både instituttets emne-ansvarlige og studenter vurderer erfaringene fra bolkundervisning som gode, men med visse utfordringer (se nedenfor). Studentene rapporterer at bolkundervisning har ført til mer fokusert undervisning, og staben rapporterer at det har ført til mer forskningstid. Det eneste som mangler i denne bolk-reformen, er at eksamen kjøres rett etter kursslutt.
- AORG215: Dette kurset er obligatorisk, skal videreføre den «Bergenske» skolen, og videreføre innføring i institusjonell litteratur. Det er uklart hvordan dette kurset har progresjon i forhold til AORG101. Det er uklart hva det overordnede faglige grepet i kurset er. Kanskje dette kurset i hovedsak bør innføre organisasjonsanalyse, dvs. å få studentene til å anvende organisasjonstenkning i konkrete tilfeller, fokusere i større grad på analytisk modellering av sammenhenger mellom organisering og implikasjoner (både med hensyn til beslutningsadferd/-prosesser og reformer). Dette vil også gjøre dette kurset mer til et virkemiddel i å forberede studentene på bacheloroppgaven. Det understrekes både av stab og studenter at økt analytisk trening er viktig som forberedelse til bacheloroppgaven.

Kurset ble organisert med en forelesningsdel og en seminar del. Kurset har blitt delt mellom tre forelesere samt en seminarleder. Dette har ført til økt teamwork mellom disse fire. Forelesere opplevde at samarbeidet har gått bra. Denne erfaringen har videre medført et ønske om team-kontinuitet i dette emnet fra forelesere. Kurset har mange studenter, og dette har vært en overraskelse for foreleserne og en utfordring for

studentene (se nedenfor i studentene kommentarer). Pensum: Foreleser opplever god progresjon fra 100-nivå med fokus på institusjonell teori og -analyse, reform og ansvarlighet. Se likevel kommentar over mht. progresjon i forhold til AORG101. Kurset forsøker også å kombinere både internasjonal og norsk kontekst i pensumet. Kurset dekker derfor mange temaer. Scott er en sentral bok og foreleserne opplever den som godt egnet. Et spørsmål fra staben er om det bør komme større innslag av pensumlitteratur fra instituttets ansatte. Programsensor noterer mht. pensum at noe litteratur kan oppfattes som for avansert (Olsen 2015) og at de ikke er like enkelt å se det overordnede faglige grepet gjennom alle pensumartiklene. Som nevnt over kan et overordnet grep være å fokusere på organisasjonsanalyse i dette kurset. Dette kan også innebære økt fokus på praksisnærhet gjennom analyse av enkeltcase, samt økt fokus på skriving av essays slik at organisasjonskunnskapen blir anvendt. Dette vil samtidig forberede kandidatene enda mer på bacheloroppgaven.. Arbeidskrav: Foreleserne rapporterer at det er viktig å koordinere arbeidskravene i samme typer kurs. Det rapporteres et behov for at dette koordineres bedre mellom kurs og mellom foreleserne (se tilsvarende oppfatning fra studentene nedenfor). Eksamen: Det rapporteres et behov for å gi praktiske opplysninger i starten av eksamen – rett etter utdelt oppgave – for å unngå uklarheter. Zoom-forelesninger fører til at problemstillinger som normalt avklares i forelesningene må avklares på annen måte. Det er derfor rapportert et behov for bedre koordinering av arbeidskrav og praktisk informasjon knyttet til blant annet eksamen. Programsensor noterer at noe av dette trolig vil bedres når man kan møtes fysisk til ordinære forelesninger og møter.

- Instituttet har innført nye valgfrie emner som er gjennomført to ganger: Ideen har vært å hjelpe studentene med forberedelser til bacheloroppgaven (som nå er redusert fra 15 til 10 studiepoeng):

- AORG212 «Klima, kriser og samfunnssikkerhet». Kurset forsøker både å legge et «adm.org-perspektiv» og å favne bredt - fra terrorangrepet 22. juli til globale klimakriser. To poenger blir trukket fram av emne-ansvarlige: Det er behov for å gå gjennom litteraturlisten på nytt fordi emnet er fragmentert. Det er også særlige utfordringer knyttet til digitale forelesninger: Dette har delvis fungert, men zoom-basert forelesninger har gjort det vanskelig med uformelle diskusjon og flyt. Seminarene: På grunn av mange studenter (rundt 100) var seminarene ikke tilstrekkelig forberedt/rigget. Det var organisert for få seminarer i forhold til antall studenter. Dette ble løst gjennom improvisasjon. Grupprepresentasjoner over oppgitte oppgaver rapporteres å fungere ok, men med noe varierende kvalitet på presentasjonene. Eksamen: Hjemmeeksamen ga mange like eksamensbesvarelser hvor sensorene fant det vanskelig å bruke karakterskalaen.
- AORG213: Dette emnet er gjennomført to ganger. Kurset rapporteres å bygge på AORG103. Emne-ansvarlig rapporterer at pandemien har aktualisert kurset. Programsensor noterer også at foreleserne på de tre valgfrie emnene har koordinert seg. AORG2013 gjennomføres med åtte forelesninger hvor fokus er på aktuell forskning fra egne prosjekter, samt seminarer med presentasjon av gruppearbeid. Alle presentasjonene rapporteres å ha gått bra. I 2020 hadde kurset besøk

av en praktiker fra feltet. Dette ble ikke gjennomført i 2021. Foreleser rapporterer at erfaringen fra praktikerbesøket var god, og et ønske om å videreføre dette. Eksamen: Det rapporteres at ekstern sensor så engasjement i eksamensoppgavene. Aktuelle temaer slik som koronapandemien kan være en årsak til dette. Det rapporteres et behov for gjennomgang av pensum - særlig for å oppdatere aktuelle temaer. Emne-ansvarlige understreker også at det bør fremgå at litteraturlisten er en støtte til kurset, og at forelesningene ikke tenkes å gjennom pensum. Programsensor noterer derfor at det bør kommuniseres tydeligere hvordan foreleserne tenker å bruke kurslitteraturen. Programsensor noterer at slik informasjon eventuelt bør gis i alle kurs – slik at emne-ansvarlige kan foreleser i bredden og ikke kapittelbasert. Studenter fra andre institutter tar også dette emnet, og emne-ansvarlig opplever dette som bra. AORG213 og AORG214 har også delt felles forelesning om profesjoner og velferdsstatens tjenester. Dette øker samarbeid i bredden på programmet og bedrer samordning mellom kursene.

- AORG251 «Bacheloroppgaveemnet»: Det er gjennomført fem seminarer i 2021 med omlag 70 studenter. Det store antallet studenter har gjort at opptil 16 studenter presenterte på en dag. Dette rapporteres som krevende. Studentene foreslår derfor at emnebeskrivelsen fjerner «individuell samtale» siden dette har vært vanskelig å gjennomføre på grunn av for mange studenter. Et alternativ som trekkes frem er refleksjonsseminar hvor studentene

kan arbeide med ideer i grupper. Studentene foreslår også å gjøre endringer i «Mitt UiB», hvor det opprettes seminargrupper under «personer» i Mitt UiB. Her kan det bli mulighet for å legge tidspunkt for seminarene inn i tittelen på gruppen, tidspunkter for oppmelding i gruppene, osv. Seminargruppene kan brukes til å dele utkastene til gruppemedlemmene. Hver seminargruppe får sin egen side med fillager på Mitt UiB. Dersom oppgavene legges ut på seminargruppe på Mitt UiB, bør det være kun gruppens medlemmer som får tilgang. Dette er forslag fra studentene for å lage emnesiden på AORG20512 enklere med færre sider slik at informasjon blir lett tilgjengelig og oversiktlig.

- Studenter rapporterer videre utfordringer med vitenskapelig metode i bacheloroppgaven, samt problem med å lage gode problemstillinger. Det rapporteres fra emne-ansvarlig at om lag 50% av studentene ikke behersker dette når de begynner på bacheloroppgaven. En hovedårsak som trekkes frem, og som også ble trukket frem i programsensuren fra 2019, er lang pause mellom metodekurset og bacheloroppgaven. Et forslag, som også ble trukket frem i sist programsensurrapport fra 2019, er at 200-kurs kan legge inn litt tenkning rundt akademisk skriving, valg av tema, analyse, problemstillinger, metode, osv. i undervisningen (jmf. «integreert modell» som ble diskutert i sist evaluering). Dette kan øke treningen i analytiske ferdigheter gjennom bachelorprogrammet. Mange sliter også med teorivalg, men dette rapporteres av emne-ansvarlige som et noe mindre problem. Det er derfor variasjon i kvaliteten på presentasjon og kommentarer av/på oppgaver, men

emne-ansvarlige hevder at studentene skriver bedre i dag enn tidligere. Et spørsmål som ble reist i diskusjonen, er om studentene fritt bør velge tema for bacheloroppgaven eller om de bør velge fra en meny av temaer.

Programsensor noterer at dersom antallet studenter øker tilsvarende, kan økt styring av temavalg være et mulig valg. En mulighet som ble diskutert var utvikling av en relativt stabil tema-bank for bacheloroppgaver. Programsensor noterer at utvalg av temaer til en slik bank kan komme fra emne-ansvarlige og fra studentene. Veiledere kan også tenkes å spille inn temaer. Programsensor noterer at økt antall studenter øker behovet for å vurdere å begrense valgfriheten til tema i bacheloroppgaven.

Det ble også trukket frem andre enkeltutfordringer på 200-nivået:

- Et av dem er plasseringen av kurset i organisasjonsteori og institusjonsanalyse. Kurset kjøres på vårsemesteret mens det tidligere ble kjørt gjennom hele året. En grunn til denne endringen var å øke forskningstiden til staben, mer enn av studenthensyn. Staben hevder at endringen likevel åpner for mobilitet for studentene når høstsemesteret er frigjort.
- AORG215: Det rapporteres at eksamen bør komme rett etter forelesningene – dvs. midt i semesteret. Programsensor noterer at dette er et relativt lett tiltak å iverksette.
- Er den samlede kursporteføljen optimal? Er det enkelte emner som oppfattes å mangle i programmet som helhet? På samme måte som i 2019, ble det en diskusjon av hvilken type statsvitenskap instituttet ønsker å presentere gjennom bachelorprogrammet. Denne diskusjonen har blitt ytterligere aktualisert ettersom

instituttet får «overført» stab fra «Sampol». Programsensor noterer videre at inndelingene i organisasjonsteori i form av et stabilt sett med teoretiske perspektiver tas relativt for gitt i staben, men at faglige inndelinger av statsvitenskapen er mindre etablert på instituttet. Programsensor noterer at denne diskusjonen også vil ha aktualitet i forbindelse med fordelingen av valgfrie/obligatoriske emner.

Programsensor noterer en diskusjon i staben omkring mulige ønsker om flere valgfrie kurs, for eksempel i rett og politikk, kjønn og politikk, politisk filosofi, politisk økonomi, osv. Igjen vil denne diskusjonen kunne aktualiseres i økende grad ettersom staben på instituttet vil endres og økes. Samtidig noterer programsensor at veksten i instituttet vil kunne øke behovet for standardisering av kursporteføljen, for eksempel gjennom standardisering av arbeidskrav og eksamensformer på ters av emner.

- Andre spørsmål som ble reist, men som ikke ble tilstrekkelig besvart er om koordineringsstrukturer og -rutiner på plass ved instituttet for å sikre sammenheng og progresjon i bachelorprogrammet. Programsensor noterer at forelesere koordinerer innad i hvert emne og opplever en team-følelse på emnenivå. Programsensor noterer at designet av felleskurset for bacheloroppgaven er viktig å samordne med ansvarlige på bachelorprogrammet.
- Det rapporteres også et behov for mer *skrivetrening*: Emne-ansvarlige trekker frem et behov å bedre studentenes evne til å skrive vitenskapelige tekster, samt å øve på å tenke akademisk. Begge elementene kan tas inn i ordinære forelesninger – og dermed fungere som en form for operasjonalisering av forskningsbasert undervisning. Organiseringen av dette bør diskuteres. Bør instituttet evt. gi skrivetrening ved siden av obligatoriske emner – som et frivillig tilbud – eller integrere dette i allerede eksisterende emner?

- Obligatoriske arbeidskrav: Studentene etterspør mer og bedre tilbakemeldinger på obligatoriske arbeidskrav, men omfanget på tilbakemeldingene avgjøres av ressursbruken som kan avsettes til dette. Programsensor noterer en mulighet at seminarer kan kjøres av seminarledere – for eksempel vitenskapelige assistenter – som avlaster emne-ansvarlige, også med hensyn til slike tilbakemeldinger.

Studentenes tilbakemelding på bachelorprogrammet

Studentene opplever AORG100 som bra og at kurset gir godt grunnlag for 200-nivået.

AORG100a: Studentene rapporterer at seminarleder lærte dem om strukturering av bacheloroppgaven. De fikk informasjon om hvordan god struktur som kan hjelpe dem i å skrive bacheloroppgaven, men de mener at denne informasjonen bør være ytterligere oppfrisket i løpet av bachelorløpet.

Studentene rapporterer også at det er behov for tydeligere informasjonsflyt angående arbeidskrav og eksamen - spesielt under koronatider oppfattes dette som viktig. Studentene ønsker at instituttet bruker kunngjøringer aktivt eller legge tydelig og oppdatert informasjon tilgjengelig på emnesiden.

Studentene har et forslag til at arbeidsmengden til forelesere eller emne-ansvarlige skal være innenfor «rimelige grenser». Studentene oppfordrer studenter til å bruke diskusjonstråden på emnesiden dersom de har spørsmål til foreleser, slik at forelesere kan svare i plenum. Dette forutsetter at forelesere sjekker diskusjonstråden og at studentene får beskjed om å rette passende spørsmål dit.

Studentene ønsker flere obligatoriske innleveringer/arbeidskrav (godkjent/ikke-godkjent, karakter) i løpet av bachelorprogrammet. For at studentene skal bli flinkere til å skrive, rapporterer de et behov om å få bedre kunnskap om hvordan strukturere akademisk tekst, forberedende kursing i bacheloroppgaveskriving, og større obligatorisk arbeidsmengde i programmet som helhet.

Studentene rapporterer et ønske om litt oppfrisking og oppsummering av vitenskapelig metode som inngang til AORG251. Studentene rapporterer likevel *ikke* et ønske om et eget «oppfriskingsemne».

Studentene mener at bolkundervisning på 200-nivå går fint, og at AORG215 godt kan flyttes til senere i semesteret og spredt ut i tid i løpet av semesteret. De forstår ikke hvorfor det er to måneders opphold i undervisningen i dette emnet når eksamen først kommer i mai. Studentene er generelt fornøyde med graden av valgfrihet som student. De mener også at organisasjonsteori er åpenbart obligatorisk når man går på «Admorg». Men de stiller spørsmål til hvorfor AORG104 er obligatorisk og ikke AORG103. De synes det er vanskelig å forstå at AORG104 er mer relevant og “grunnleggende” for en «Admorg-bachelor» enn AORG103. Dette spørsmålet ble også diskutert av staben (se ovenfor) knyttet til spørsmålet om hvilke elementer i bachelorprogrammet som oppfattes som faglig kjerne og hvilke elementer som betraktes som «støtteemner».

Studentene hadde også noen oppfatninger om enkeltsaker og enkeltemner: De rapporterer forvirring rundt essay som obligatorisk eller frivillig aktivitet. De ønsker også å bli informert før forelesningen dersom pensumbidrag som benyttes som aktualisering av et tema skal

brukes, slik at studentene har mulighet til å forberede seg til forelesning. AORG213: Studentene rapporterer at de fleste var godt fornøyde med emnet, men at eksamenskravet bør standardiseres i forhold til andre emner. De fant lite informasjon før eksamen i dette emnet. AORG212: Studentene rapporterer at mange virker fornøyd med emnet. De hevder at en av eksamensoppgavene våren 2021 var tilknyttet et noe vagt pensum – f.eks. faglige begreper som var uklart dekket. De mener at dette var uheldig. Det er ingen tilbakemeldinger fra studentene på AORG214. AORG251: Studentene rapporterer at bacheloroppgavene ble publisert på emnesiden, men at det var lite forhåndsinformasjon, mange misforståelser, og bekymring for plagiat. De rapporterer at det var god tilgjengelighet på seminarnivå.

Metode: Som nevnt tidligere i rapporten, ønsker studentene oppfriskingsforelesning i metode og akademisk skriving når bacheloroppgaven settes i gang. Det oppleves å være få obligatoriske arbeidskrav i løpet av hele bachelorløpet. Dilemmaet er at arbeidskrav er ressurskrevende for instituttet, men etterspurt blant studentene. Oppsummert fra studentene: De ønsker tydeligere informasjon om oppgaver, essay, pensumbidrag som er utenfor pensum, plassering av forelesninger, og tidspunkt for noen forelesninger.

Oppsummering av programsensurrapport

Programsensuren gir samlet sett et godt inntrykk av hvordan reformene synes å fungere på bachelorprogrammet. Både emne-ansvarlige og studentene er gjennomgående godt fornøyd med programmets helhetlige innretning, enkeltemner, samt støttetjenester.

Ulike utfordringer trekkes naturlig frem. En av dem er progresjon fra 100 til 200-nivået. Dette er kommentert særlig i forhold til AORG215. Et annet er forholdet mellom programmets størrelse og standardisering av innhold. Studentene ønsker mer standardisering, mens emne-ansvarlige ønsker i noen grad mer emneautonomi.

Balansegangen mellom disse hensynene er viktig å trekke på en god måte. Et annet dilemma er forholdet mellom kontinuitet og endring: Instituttet er i en brytningstid, men ønsker samtidig å videreføre «Adm-org.tradisjonen». Dette omfatter et fokus på offentlig politikk og offentlige organisasjoner, forvaltningspolitikk, organisasjonsteori, og institusjonsanalyse.

Gjennom en rekke nyansettelser vil denne tradisjonen kunne utfordres, samtidig som det vil kunne gi betydelig vekst til instituttet. Det vil likevel bare i noen grad tenkes å utfordre etablert profil på bachelorprogrammet. Det er større grunn til å anta at denne veksten vil skape endringer i forskningsprofil, og på PhD- og Masterprogrammene. Instituttet har tatt diskusjonen i programsensurrapporten fra 2019 til etterretning, hvor Olsen's utfordring til «Bergensskolen» i statsvitenskapen ble diskutert. Dette har blant annet medført større vektlegging av organisasjonsteori i bachelorprogrammet. Programsensor noterer at debatten om instituttets profil i statsvitenskapen bør fortsette både for å skape profil og sammenheng i bachelor (og master) programmet og for å optimalisere emneporteføljen.

Debatten og den statsvitenskapelige profilen er også viktig på grunn av stabsutvidelse i løpet av 2021. Dette vil medføre en betydelig reform av instituttet og gir grunn til å anta at den faglige profilen vil komme under press og bli mer dynamisk. Vil stabsutvidelsen medføre mindre fokus på organisasjonsteori, mindre fokus på norsk politikk og forvaltning, osv.?

Dette kan gi utfordringer i forhold til å innpasse det nye i det etablerte. Det vil også fremheve betydningen av strukturer og rutiner for intern reform. For første gang vil instituttet få ERC-prosjekter, og dette antas å gi både faglig dynamikk og utfordringer knyttet

til instituttets etablerte faglige profil. Språk kan også bli en utfordring, særlig i bachelorundervisning. Dette gir samtidige muligheter til å innføre nye tematiske emner i studieporteføljen, og dermed også flere temaer som kan gjennomgås i AORG100 (se over). Det gir større muligheter til etablering av valgfrie emner, og større mulighet til å etablere state-of-the-art seminarer på 300-nivået. Programsensuren har også vist at både stab og studenter setter spørsmålstegn ved bachelorprogrammets kjerne vs. periferi i form av uklarhet omkring hvilke emner som skal være obligatoriske og hvilke som skal være valgemner. Endelig har programsensuren, på samme måte som i 2019, diskutert utfordringer knyttet til progresjon i bachelorprogrammet som helhet og koordinering mellom enkeltemner. Det kan derfor vurderes om andre rutiner for koordinering bør innføres for å sikre sammenheng og progresjon. Et sentralt punkt som har vært gjennomgående i denne rapporten har i så måte vært forholdet mellom etablering av kunnskap om grunnleggende faglige bestanddeler – som bør innføres på 100-nivået – og anvendelse av disse gjennom organisasjonsanalyse – som etter programsensors oppfatning bør innføres på 200-nivået.